

MIJN VRAAG

Op de website Kommm! geplaatste vragen en antwoorden

Vraag nr. 003 (1 - 5 - '13).

Wie is mijn naaste? Een vraag van Christa:

Beste Arie, In Lucas 10:25-37 vertelt Jezus de gelijkenis van de barmhartige Samaritaan. Hoe moet ik Jezus' woorden hierover begrijpen? Wie is dus mijn naaste? Iedereen?

Beste Christa,

Het is goed, dat je die vraag stelt. Door de eeuwen heen hebben mensen zich hiermee vaak bezig gehouden. In het Oude Testament, in Leviticus 19:18, wordt die vraag voor de Israëlieten al beantwoord.

Het gaat in dat gedeelte over de omgang met hun volksgenoten. Ze mochten tegenover hen niet wraakzuchtig of haatdragend zijn, staat daar. Maar ze moesten hen liefhebben als zichzelf. 'Je naaste' had daar de betekenis van 'je volksgenoot'. En die had je lief. Zo wilde God dat. In het Oude Testament wordt over de relatie met niet-Israëlieten anders gesproken. Zij worden aangeduid met 'vreemdelingen'. Of ze worden zelfs 'vijanden' genoemd. Maar tegenover de vreemdeling die in eigen land verbleef, moesten ze liefde bewijzen (Leviticus 19:33-34).

Radicale verandering

Met Jezus' komst en de verkondiging van het Evangelie kwam er een grote verandering. De grenzen tussen 'ons' (de Israëlieten) en 'hen' (de heidenen) vielen, wat dit betreft, weg. God richtte zich niet langer alleen tot Israël, maar ook tot de heidenen. *Want zo lief heeft God **de wereld** gehad, dat Hij zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft, opdat ieder die in Hem gelooft, niet verloren zal gaan, maar eeuwig leven zal hebben* (Johannes 3:16). Het gebied waar je je naaste kunt vinden, beperkt zich sindsdien dus niet langer tot Israël, maar omvat de hele wereld.

Maar als je nu Jezus' gelijkenis in Lucas 10 nog eens naleest, dan ontdek je iets eigenaardigs. Je ziet daar dat de priester en de Leviet hun 'naaste', hun volksgenoot, langs de weg lieten liggen. Ze deden niets voor hem, maar maakten dat ze wegwamen. De Samaritaan echter - een niet-Jood dus, die als Samaritaan door de Joden werd gehaat en geminacht - stapte af en kwam de man te hulp. Hij waagde daarmee zelfs zijn leven voor hem! Zoals Jezus voor ons deed, letterlijk!

Een praktisch feit

Wij zouden zeggen: 'Hij zag wie zijn naaste was.' Maar Jezus draait het helemaal om. Hij vraagt aan de wetgeleerde: 'Wie van deze drie dunkt u (= lijkt u toe - AvdS), dat de naaste geweest is van de man, die in handen van de rovers was gevallen?' Hij zegt niet: 'Voor wie van die drie was die halfdode man een naaste?' maar: 'Wie van die drie wás de naaste?' En dan blijkt die Samaritaan de naaste te zijn van die beroofde man. Op grond daarvan kun je jezelf de vraag stellen: 'Voor wie ben ik de naaste?'

Met zijn vraag: 'Wie van die drie was de naaste?' zegt Jezus: 'Of je de naaste bent voor een ander, blijkt uit wat je doet!' Hij laat zien dat 'de naaste zijn' niet een theologisch discussiepunt is, maar een praktisch feit. Je **moet** niet een naaste zijn, maar je **bent** het (of niet natuurlijk!).

Voor wie?

Om dat te kunnen zijn, is het nodig, dat God je denkpatroon omdraait, zodat Hij je kan laten zien **voor wie je een naaste mag zijn**. Voor die Samaritaan was dat duidelijk. De gesteldheid van zijn hart maakte het mogelijk dat hij 'met ontferming werd bewogen' (vers 33). In hem werd zichtbaar wat God in een mens kan doen. Daardoor leek hij op Jezus en kwam hij die man te hulp.

De vraag die deze gelijkenis ons uiteindelijk stelt, is dus: 'Ben je ertoe bereid, om je zo door God te laten veranderen, dat Hij je kan laten zien voor wie jij tot zegen en hulp mag zijn, voor wie jij dus een naaste mag zijn?'

Niet voor de hele wereld ben je automatisch de naaste. Jij bent de naaste, maar voor wie? Vraag dat aan God. En als je nood ziet en je hart wordt erdoor bewogen en je merkt dat het Jezus in jou is die daarop in wil gaan, handel dan. Maar voel dit niet als een verplichting. Neem niet de nood van de hele wereld op je hals. Die kan alleen God dragen (en door Jezus' kruis heeft Hij dat ook gedaan!).

Het antwoord

Het antwoord op de vraag: 'Wie is mijn naaste?' is dus vanuit Jezus' onderwijs gezien, tweezijdig. Enerzijds is het antwoord: 'Jezus is mijn naaste: Hij gaf zijn leven voor mij.' Anderzijds is het antwoord: 'God zal mij tot een naaste maken voor wie Hij wil.'

Als we zo naar de wereld om ons heen kijken, kan God ons dáár gebruiken en op dát moment, waar Hij dat wil (zie ook Johannes 4:34).

Lees ook het artikeltje 'Wie is mijn naaste?' via de link onderaan de pagina Echt Leven onder Voorgaande Artikelen.

Arie van der Stoep

1 mei 2013

Attentie! - Deze tekst mag **voor eigen gebruik** worden uitgeprint. Publicatie of vermenigvuldiging mag alleen **na toestemming** van de schrijver en eigenaar van de website www.kommm.nl. Die kan worden gevraagd via de pagina **Contact**.